

Лжкъ

Най-важното оржие на българитѣ, както и на маджаритѣ и други източни конни народи, билъ лжкътъ.

По времето, когато се явили българитѣ и маджаритѣ, византийската войска поради постояннитѣ ѝ борби съ народи, въоръжени съ лжкъ, отдавна възприела вече лжка като сѣществено оржие. Но сигурно е, че лжкътъ на българитѣ и маджаритѣ билъ по-сѣвършенъ отъ онзи на неприятелитѣ, а естествено и обучението имъ. Това показва ясно страшното впечатление, което правѣли въ Европа съ стрелянето си съ лжкъ българитѣ и маджаритѣ. Най-ясно се вижда това отъ факта, че жителитѣ на градъ Модена при нахлуването на маджаритѣ въ 924 г. започнали така да отправятъ молитвитѣ си къмъ патрона на града: „Спаси ни, св. Геминияне, отъ стрелитѣ на маджаритѣ“

Императоръ Лъвъ Мждри въ военния си нарѣчникъ, намира за нужно специално да изтъкне, че българитѣ и маджаритѣ полагатъ много старания да се упражняватъ въ стреляне отъ гърба на коня и когато ги преследватъ „извличатъ голѣма полза отъ лжковетѣ си“. Последното съобщение свидетелствува, че тѣ стрелятъ отъ гърба на коня, обръщайки се назадъ. Ако знаемъ каква бързина, срѣчностъ и сила е била нужна за употребѣ на такъвъ лжкъ, какъвто, както ще видимъ по-нататкъ, имали българитѣ и маджаритѣ, ще разберемъ какъвъ ужасъ и трепетъ сѣ прѣскали онѣзи, които отъ гърба на бѣгащия конь дори, обръщайки се назадъ, сѣ могли да „извличатъ полза отъ лжковетѣ си“. Знаемъ, че византийцитѣ следъ много време и упражнения, ако искали да стрелятъ съ лжкъ, трѣбвало да спиратъ на мѣсто конетѣ си.

Лжка на старитѣ българи можемъ да реставрираме съ пълна сигурностъ. Именно съвременни извори и археологически сведения ясно показватъ, че нѣмало никаква разлика между военното изкуство, облѣкло, оржие,